Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Muruianu Maria

Dosarul nr. 2a-4225/24
(2-222184877-02-2a-08112024)

D E C I Z I E

30 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

Grefier Daniela Cucerenco

Examinând în ședința de judecată publică apelul declarat de reprezentantul lui Todica Vadim, avocatul Dorogoi Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Todica Vadim împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 2 octombrie 2024, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Todica Vadim împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La 16 decembrie 2022 Todica Vadim s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere.
2. În motivarea cererii reclamantul a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 iulie 2018 s-a admis integral cererea de chemare în judecată a Todica Irinei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere, iar acțiunea reconvențională a lui Todica Vadim cu privire la desfacerea căsătoriei si stabilirea domiciliului copiilor minori împreună cu tatăl copiilor s-a admis parțial. Astfel, s-a desfăcut căsătoria înregistrată la ***** între Todica Vadim și Gumaniuc Irina, s-a stabilit domiciliul minorilor T*****și ***** la domiciliul mamei Todica Irina, s-a încasat de la Todica Vadim In beneficiul Todica Irinei pensia de întreținere pentru copiii ***** în sumă fixă în mărime a cîte 5000 lei pentru fiecare copil, lunar, începând cu 23 august 2017 și pînă la atingerea majoratului de către copii.
3. Reclamantul a menționat că de la data adoptării hotărârii menționate starea materială s-a schimbat semnificativ, prin diminuarea substanțială a veniturilor, devenitnd de o importanță majoră modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

4. În perioada emiterii hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 iulie 2018 situația materială era una mai stabilă decât la moment. La 10 februarie 2020, prin Acordul nr. 3, a fost modificat contractul individual de muncă nr. 47 din 2 aprilie 2013, încheiat cu S.R.L. „SOFRON" în calitate de „angajator", fiind stabilit salariul lunar în mărime de 3.350,00 lei.
5. Totodată, angajatorul a admis mai multe întârzieri la plata salariului, astfel încât până în luna februarie 2022 restanța salarială era de 9.440, 91 lei. Deoarece S.R.L. „SOFRON" nu a reacționat în nici un mod la solicitările privind plata restanțelor salariale, la 3 februarie 2022 Todica Vadim a fost nevoit să se alăture la cererea introductivă depusă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința întreprinderii angajatoare.
6. Tot la 10 februarie 2020 a încheiat contract individual de muncă cu S.R.L. „SOFTWARE 4 CML" în care au prevăzut un salariul lunar de funcție de 3.350,00 lei. Astfel, pentru perioada anului 2021 i-a fost calculat un salariu în suma totală de 42.512, 87 lei și achitată o suma neta în sumă de 34.044, 31 lei.
7. A susținut că pentru anul 2021 venitul total obținut constituie 191.949,7 lei. Respectiv, în medie, pentru anul 2021 veniturile nete lunare ale lui au constituit 14 449,80 lei, iar pentru 10 luni a încasat venituri nete în sumă de 8.048,04 lei.
8. A indicat că, efectuând un simplu calcul în partea ce ține de venitul realizat pentru anul 2021, raportat la cuantumul pensiei de întreținere, la plata căreia a fost obligat, și anume a câte 10 000 lei lunar, ceea ce constituie suma de 120 000 lei anual, se atestă că venitul rămas pentru propriile cheltuieli constituie suma de 53 397,69 lei/anul 2021, adică a câte 4 449.8 lei lunar, ceea ce este o sumă chiar și mai mică decât pensia de întreținere achitată pentru un copil.
9. În circumstanțele date, a susținut că este impus, în detrimentul situației financiare create, să achite în continuare pensia de întreținere care condiționează existența sa la un minim care nu corespunde nici măcar cu salariul mediu garantat pe economie în R. Moldova, care în anul 2020 a constituit suma de 7.953 lei, iar în anul 2021 a constituit suma de 8.716 lei.
10. A mai menționat că se implică activ în procesul de educare fizică, mintală, spirituală, morală și socială a copiilor și manifestă o grijă sporită față de aceștia pentru a păstra legătura emoțională și a fi prezent în viața copiilor săi.
11. Din motivele enunțate, suportă și costuri aferente sumei ce constituie cuantumul pensiei de întreținere și participă la cheltuielile de creștere și întreținere a copiilor care survin zilnic, fără a indica separat cheltuielile zilnice, intenționând în continuare să suporte cheltuielile de întreținere și creștere a copiilor necesare pentru dezvoltarea lor în limita posibilităților de care dispune.
12. Astfel, grija și implicarea activă a tatălui în viața copiilor săi, precum și acțiunile menite să asigure o buna dezvoltare și educație a acestora, prin beneficierea de servicii calitative și lucruri necesare pentru o copilărie fericită în coraport cu cuantumul sumei de 10 000 lei, stabilită pentru pensia de întreținere, reprezintă un tratament diferențiat și nejustificat dintre cei doi părinți, care au obligații egale față de copiii minori *****Pe de altă parte, din motiv că domiciliul copiilor este stabilit cu mama, simpla limitare la achitarea pensiei de întreținere în cuantum de 10 000 lei nu ar asigura tatăl de faptul că copiii beneficiază de instituții care ar asigura condiții înalte de dezvoltare educațională a copiilor precum și de lucruri calitative necesare copiilor.

13. A considerat că pentru a fi asigurat interesul superior al copilului, dar și pentru a omite tratamentul diferențiat dintre cei doi părinți și pentru a oferi tatălui posibilitatea de a participa activ și în cunoștință de cauză în procesul educării și creșterii copiilor săi, a devenit o importanță majoră modificarea cuantumului pensiei de întreținere din cea încasată în sumă fixă în mărime a câte 5 000 lei pentru fiecare copil în încasarea acesteia în cota de 1/3 din salariul și/sau din alte venituri ale lui.
14. În temeiul celor expuse, Todica Vadim a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere din *''pensia de întreținere pentru copiii ***** în sumă fixă în mărime a câte 5 000 lei pentru fiecare copii''* în ”*încasarea din salariul și/sau din alte venituri ale lui Todica Vadim în mărime de, 1/3 - pentru 2 copii''.*
15. Prin referința prezentată, pârâta Todica Irina a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată și, ca urmare, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8000 lei, motivând că, pe marginea argumentelor invocate și probelor anexate, a existat deja un litigiu de judecată, asupra cărora instanța de judecată s-a expus, fiind în prezența autorității de lucru judecat.
16. Totodată, a considerat că Todica Vadim abuzează de dreptul adresării în instanța de judecată, intenționat micșorându-și veniturile sale pentru a putea aduce în fața instanței de judecată niște probe ” desenate”. Procesul de insolvabilitate a fost inițiat de Todica Eva, care este nepoata lui Todica Vadim, în realitate, acțiunile de gestionare a societății fiind întreprinse de c Todica Vadim.
17. Cu referire la veniturile pentru anii 2020 și 2021, analizând calculul reclamantului, a concluzionat că veniturile reclamantului sunt în creștere și nu în diminuare, cum indică acesta.

Poziția instanței de fond:

18. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 2 octombrie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Todica Vadim împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere.
19. În același timp, s-a încasat de la Todica Vadim în beneficiul Todica Irinei sumă de 8000 (opt mii) lei cu titlu de asistența juridică.
20. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond, reținând că pe parcursul anilor 2018, 2019 copii minori T***** frecventau cursuri de coregrafie, beneficiau de servicii educaționale (Yutube-Soft), studii la Liceiul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale Socrate, a concluzionat că în cazul în care pensia de întreținere a acestora va fi redusă în jumătate, nu va fi satisfăcut în nici un fel interesul superior al acestora.
21. Totodată, instanța a reținut că certificatul nr. 26/1-04/3-21/39 din 22 noiembrie 2022, în esență nu confirmă o eventuală înrăutățire a stării financiare a reclamantului. În particular, reclamantul Todica Vadim nu a fost lipsit de dreptul de a se angaja la un loc de muncă, cu un salariu avantajos, ținând cont că cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024 constituie 13.700 de lei.
22. În plus, însuși reclamantul Todica Vadim a susținut că suportă zilnic costuri aferente sumei ce constituie cuantumul pensiei de întreținere, ceea ce încă odată confirmă faptul că reclamantul Todica Vadim are posibilitatea reală de a achita acești bani și de a întreține corespunzător copiii minori *****.

23. De asemenea, instanța a evidențiat că părintele cu care locuiește copilul își execută nu doar obligațiile patrimoniale de întreținere a copilului, ci și obligațiile nepatrimoniale față de copil, și anume educația, creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor. Astfel, Todica Irina inevitabil contribuie la creșterea, educația şi întreținerea copilului, atât în plan material, cât şi moral.
24. În final, ca consecință a respingerii acțiunii, a reținut necesitatea compensării pârâtei a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8.000 lei, apreciindu-le ca reale, necesare și rezonabile.

Solicitarea apelantului:

25. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, reprezentantul lui Todica Vadim, avocatul Dorogoi Ion a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Todica Vadim împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere să fie admisă integral.

Argumentele părților:

26. În motivarea apelului, reprezentantul lui Todica Vadim, avocatul Dorogoi Ion, a reiterat circumstanțele de fapt indicate în cererea de chemare în judecată cu privire la schimbarea situației financiare, continuând suplimentar cu micșorarea veniturilor și în anul 2023.
27. A subliniat că a fost constatată insolvabilitatea S.R.L. „SOFRON”, iar cererea lui Todica Vadim de validare a creanțelor a fost respinsă irevocabil. La 9 iunie 2023 a fost constatată insolvabilitatea și a S.R.L. „SOFTWARE 4 CML”, iar la 14 iunie 2023 a fost admisă cererea lui Todica Vadim, în calitate de asociat, și s-a dizolvat S.C. ”ADVALREM” S.R.L. Deși, la moment cauza de dezolare se află la rejudecare, pe mijloacele din contul bancar ce-i aparține sunt aplicate măsuri de asigurare.
28. Potrivit referinței intimatei Todica Irina, cererea de apel este neîntemeiată, pe motiv că Todica Vadim, în mod repetat și abuziv, a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere, invocând aceleași circumstanțe.
29. În plus, cronologia acțiunilor apelantului denotă că angajările sunt lipsite de substanță economică, au caracter fictiv, fiind realizate cu unicul scop – de a crea aparența diminuării veniturilor și a duce instanța în eroare.
30. În ședința instanței de apel apelantul Todica Vadim și reprezentantul acestuia, avocatul Dorogoi Ion, legal citați, nu s-au prezentat, solicitând prin cerere examinarea apelului în lipsa lor. Instanța de apel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea apelului în lipsa părții apelante.
31. În ședința instanței de apel intimata Todica Irina și reprezentantul acesteia, avocatul Lozovanu Olga au solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat, menținerea hotărârii primei instanțe și compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în apel.

Aprecierea instanței de apel:

32. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

33. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *,,instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".*
34. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *,,instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe".*
35. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă *,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale*".
36. Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă *,,instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului"*, iar în temeiul art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă *"circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante".*
37. Conform art. 130 Cod de procedură civilă *,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".*
38. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
39. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
40. Așadar, probatoriul administrat în speță atestă că Todica Vadim și Todica Irina sunt părinții copiilor minori *****
41. Prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 iulie 2018, s-a admis integral cererea de chemare în judecată a Todica Irinei, iar acțiunea

reconvențională a lui Todica Vadim s-a admis parţial, s-a desfăcut căsătoria înregistrată la ***** între Todica Vadim şi Gumaniuc Irina (Todica), s-a stabilit domiciliul minorilor *****cu mama, Todica Irina și s-a încasat de la Todica Vadim în beneficiul Todica Irinei pensia de întreţinere pentru copii minori în sumă fixă, în mărime a câte 5000,00 lei pentru fiecare copil lunar, începând cu 23 august 2017 şi până la atingerea majoratului de către copii.

42. Potrivit constatărilor din hotărârea menționată, Todica Vadim și-a asumat cheltuielile în sumă de 400 euro lunar pentru instituția preșcolară frecventată de copii și cheltuieli de întreținere a copiilor minori în sumă de 8.000 lei.
43. La 5 februarie 2020 Todica Vadim a solicitat revizuirea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 iulie 2018, în temeiul art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă, pretinzând că i-au devenit cunoscute următoarele circumstanţe sau fapte esenţiale ale cauzei: informația BNS, plata studiilor la instituția școlară, la cursul educațional, la odihnă, o parte din cursul de coreografie. Astfel, a considerat că cuantumul pensiei urmează a fi revizuit în sensul micșorării până la suma fixă de 2000 lei lunar pentru fiecare copil.
44. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 25 iunie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2020, a fost respinsă cererea de revizuire ca inadmisibilă.
45. Tot la 5 februarie 2020 Todica Vadim, reținând aceleași circumstanțe de fapt indicate în cererea de revizuire, a înaintat în instanță cerere de chemare în judecată împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere în sensul micșorării cuantumului pensiei e întreținere până la suma fixă de 2000 lei lunar pentru fiecare copil.
46. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 mai 2021 cererea de chemare în judecată a fost admisă în sensul încasării pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri ale lui Todica Vadim, însă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2022, irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2022, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 5 mai 2021 și s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Todica Vadim împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2018, s-a respins ca neîntemeiată.
47. Potrivit constatărilor din decizia menționată, Todica Vadim nu a probat înrăutățirea situației financiare. Mai mult, reclamantul a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere în sensul micșorării acestuia și nu modificarea modului de încasare a pensiei de întreținere, cum a fost soluționat de prima instanță.
48. La 16 decembrie 2022 Todica Vadim s-a adresat cu prezenta acțiune, prezentând în susținerea poziției privind schimbarea situației financiare: nota informativă eliberată de S.R.L. „SOFTWARE 4 CML” la 22 noiembrie 2022, din care urmează că pentru perioada anului 2022 lui Todica Vadim i-a fost calculat un salariu lunar de 3.350 lei; extrasul din contul curent al persoanei asigurate pentru perioada 1 ianuarie 2021 – 31 octombrie 2022, din care urmează că S.R.L. „SOFRON” a calculat și achitat contribuțiile de asigurări sociale aferente veniturilor salariale ale persoanei asigurate Todica Vadim pentru perioada indicată în sumă de 113.263,80 lei; fișa de verificare a

obligațiilor fiscale pentru anul 2021, conform căreia Todica Vadim a realizat venituri de la trei entități economice (S.R.L. „SOFTWARE 4 CML”, S.R.L. „SOFRON” și S.C. ”ADVALREM” S.R.L.) în sumă totală de 191949,70 lei; Acordul nr. 3 din 10 februarie 2020 de modificare a contractului individual de muncă nr. 47 din 2 aprilie 2013, încheiat cu S.R.L. „SOFRON” în sensul stabilirii salariului lunar în mărime de 3.350,00 lei; actul judecătoresc prin care a fost menținută încheierea de respingere a contestației lui Todica Vadim cu privire la neadmiterea creanței în tabelul definitiv al S.R.L. „SOFRON”, pe motiv de constatare a litigiului de drept; ordinul din 16 iunie 2023 de angajare a lui Todica Vadim în funcția de economist în cadrul S.R.L. „SOFTWARE 4 CML” cu un salariu de 1000 lei și regim de muncă de 1 oră pe zi.

49. Examinând cauza, prima instanță a respins acțiunea lui Todica Vadim.
50. Verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel constată că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.
51. Conform art. 110 Codul familiei *„în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia”.*
52. Colegiul civil reține că norma legală menționată consacră principiul caracterului dinamic al obligației de întreținere, permițând adaptarea cuantumului pensiei la evoluția situației materiale și familiale a părților. Norma are rolul de a menține echilibrul între necesitățile reale ale beneficiarului întreținerii și posibilitățile efective ale debitorului, evitând atât supraîmpovărarea acestuia, cât și subprotejarea copilului.
53. În același timp, aplicarea normei respective presupune însă dovedirea unei schimbări esențiale și ulterioare stabilirii pensiei, cum ar fi modificarea veniturilor, apariția altor persoane aflate la întreținere, schimbarea stării de sănătate sau alte circumstanțe relevante. Simpla invocare formală a unor dificultăți financiare nu este suficientă, instanța urmând să aprecieze în concret dacă intervenția este justificată, prin raportare prioritară la interesul superior al copilului.
54. În speță, Todica Vadim a solicitat modificarea modalității de stabilire a pensiei de întreținere, din sumă fixă în cotă procentuală din salariu și/sau alte venituri, întemeindu-și cererea pe dispozițiile art. 110 Codul familiei și invocând diminuarea veniturilor sale.
55. Colegiul reține că, deși, prin prisma normei indicate, o asemenea intervenție este în principiu admisibilă, ea poate fi dispusă, astfel cum s-a arătat mai sus, numai în cazul dovedirii unei schimbări esențiale, reale și durabile a stării materiale a debitorului întreținerii. Or, simpla preferință pentru o altă formulă de calcul al pensiei ori invocarea formală a unor venituri reduse nu constituie, prin ele însele, temei pentru reducerea obligației de întreținere, în lipsa unor probe concludente care să ateste diminuarea efectivă și substanțială a capacității de plată a debitorului întreținerii.
56. Colegiul civil reține că starea materială reprezintă situația socio-economică a părintelui relevantă pentru executarea obligației de întreținere, determinată prin evaluarea cumulativă a bunurilor mobile și imobile deținute, a veniturilor realizate din activități

generatoare de profit, precum și a factorilor care influențează nemijlocit capacitatea economică a persoanei (cum ar fi capacitatea de muncă, nivelul studiilor, calificarea profesională etc.). La aprecierea acesteia, instanța are în vedere nu doar veniturile efectiv declarate, ci și posibilitățile reale și potențiale de realizare a veniturilor.

57. Astfel, Colegiul civil, în acord cu poziția primei instanțe, constată că probele prezentate de Todica Vadim nu confirmă o înrăutățire reală și substanțială a situației sale financiare, intervenită ulterior stabilirii pensiei prin hotărârea din 12 iulie 2018.
58. Colegiul civil subliniază că actele referitoare la stabilirea unor salarii mai reduse nu pot fi reținute ca probând, prin ele însele, o deteriorare efectivă a situației materiale, în lipsa unor dovezi concludente privind imposibilitatea reală de realizare a unor venituri corespunzătoare pregătirii și experienței profesionale a apelantului sau existența unor circumstanțe obiective independente de voința sa.
59. În acest sens, Colegiul apreciază critic poziția apelantului bazată pe calculul privind pretinsa insuficiență a veniturilor rămase după achitarea pensiei de întreținere. Raționamentul acestuia pornește de la premisa reducerii mecanice a veniturilor declarate, fără a demonstra existența unei diminuări reale și durabile a capacității sale de câștig. În plus, la aprecierea stării materiale, instanța are în vedere nu doar veniturile formal declarate, ci și posibilitățile reale și potențiale de realizare a acestora.
60. Nu în ultimul rând, obligația de întreținere a copiilor minori are caracter prioritar față de alte cheltuieli ale părintelui și se stabilește în funcție de necesitățile copiilor și posibilitățile reale ale debitorului, iar nu prin raportare la menținerea unui anumit nivel de confort financiar al acestuia.
61. Colegiul civil nu poate reține argumentele apelantului întemeiate pe pretinsa deteriorare a situației sale financiare ca urmare a procedurilor de insolvabilitate și dizolvare invocate. Or, simpla constatare a insolvabilității unor entități economice cu care acesta a avut raporturi juridice sau în cadrul cărora a deținut calitatea de asociat nu echivalează, prin ea însăși, cu dovedirea unei diminuări reale, efective și durabile a veniturilor personale ale debitorului întreținerii. Totodată, obligația de întreținere este una personală și se apreciază prin raportare la posibilitățile reale de câștig ale părintelui, inclusiv potențiale, nu exclusiv la veniturile declarate formal.
62. De altfel, analizând conduita procesuală a apelantului în ansamblul ei, Colegiul observă că, ulterior stabilirii pensiei de întreținere prin hotărârea din 12 iulie 2018, acesta a inițiat în mod repetat cereri judiciare orientate spre diminuarea obligației stabilite, fără a demonstra intervenirea unor circumstanțe noi, esențiale și durabile privind înrăutățirea situației sale materiale. Invocarea succesivă, în esență, a acelorași împrejurări, care au fost anterior analizate și înlăturate prin hotărâri irevocabile, denotă caracterul neîntemeiat al pretenției de modificare a pensiei, nefiind probată necesitatea reală a intervenției instanței în temeiul art. 110 Codul familiei.
63. Prin urmare, susținerile apelantului au caracter declarativ și nu sunt de natură să probeze schimbarea esențială a stării materiale cerută de art. 110 Codul familiei, motiv pentru care nu pot conduce la modificarea cuantumului pensiei de întreținere.
64. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de apelant sunt neîntemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe.

65. În același timp, potrivit art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă *" instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului",* iar potrivit art. 94 alin. (3) Cod de procedură civilă *"prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii"*.
66. Art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că *"instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile",* iar alin. (1^1) a aceluiași articol prevede că *"cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat"*.
67. Colegiul atestă că cheltuielile de asistență juridică, dat fiind specificul de apariție a lor, precum și a circumstanțelor în care se nasc, au rolul de a recompensa persoanele care au acordat instanței asistență la înfăptuirea justiției într-o cauză concretă.
68. Față de cele ce preced și, având în vedere faptul că intimata a fost reprezentată de avocat, în confirmarea cheltuielilor serviciilor acestuia prezentând originalul bonului de plată în mărime de 5 000,00 lei, sumă apreciată de instanță ca reală și necesară, însă excesivă, Colegiul va încasa de la Todica Vadim în beneficiul Todica Irinei cheltuielile de judecată cu titlu de cheltuieli de asistentă juridică suportate în apel în sumă de 3000,00 lei, ca rezonabilă reieșind din complexitatea chestiunilor de fapt şi de drept puse în discuție în prezenta cauză, precum și că aceasta este repetitivă și există o jurisprudență bine stabilită în privința chestiunilor disputate.
69. În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de reprezentantul lui Todica Vadim, avocatul Dorogoi Ion.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 2 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Todica Vadim împotriva Todica Irinei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

Se încasează de la Todica Vadim în beneficiul Todica Irinei cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel în mărime de 3000(trei mii),00 lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Roman Pascari

Constantin Roșca